

Oikeusministeriö

Viite: Oikeusministeriön lausuntopyyntö 23.5.2012 Dno OM 12/41/2007

**ASIA: GEENITEKNIIKAN LAUTAKUNNAN LAUSUNTO HALLITUKSEN
ESITYKSESTÄ KÄSITTELYN JOUTUISUUTTA HALLINNOSSA JA
OIKEUSSUOJAA KÄSITTELYN VIIVÄSTYESSÄ KOSKEVAKSI
LAINSÄÄDÄNNÖKSI**

Oikeusministeriö on pyytänyt geenitekniikan lautakunnalta lausunnon hallituksen esityksestä eduskunnalle käsittelyn joutuisuutta ja oikeussuojaa käsittelyn viivästyessä koskevaksi lainsäädännöksi.

Tausta:

Geenitekniikan lautakunnan hallintopäätökset voivat koskea toiminnanharjoittajien tekemien hakemusten hyväksymistä, muuntogeenisten organismien käytön rajoittamista tai kieltämistä, toiminnanharjoittajan hakemaa vapautusta geenitekniikkalain mukaisista maksuista sekä oikaisuvaatimusta valvontaviranomaisen päätöksestä. Käsiteltävänä olevista asioista pyydetään monissa tapauksissa asiantuntijalausunnat ennen asian ratkaisemista. Eräissä tapauksissa lupapäätöksen tekemistä edeltää myös julkinen kuuleminen.

Lautakunnan käsittelemien lupahakemusten käsittelyajoista säädetään geenitekniikkalaissa (928/2004) ja valtioneuvoston asetuksessa geenitekniikasta (928/2004). Hakemustyyppistä riippuen käsittelyajat ovat 45, 90 tai 120 päivää. Geenitekniikkalaissa ei ole asetettu määräaikoja muiden kuin lupa-asioiden käsittelylle. Myöskään käsittelyn viivästymistä koskevista erityisistä menettelyistä ei ole säännöksiä.

Lakiehdotus:

Geenitekniikan lautakunta esittää lakiehdotuksesta pyydettyinä lausuntonaan seuraavaa:

Geenitekniikan lautakunta pitää asianmukaisena hallintolain muuttamisesta ehdotettavan lain 23 a §:ssä annettua määritelmää hallintoasialle, josta voidaan tehdä viivästysvalitus. Geenitekniikan lautakunta käsittelee myös geenitekniikkalain mukaisia ilmoituksia, jotka eivät mainitun määrittelyn mukaan kuuluisi lain soveltamisalaan.

Muut paitsi lupahakemusten käsittelyajat, joista säädetään erikseen, olisi lain muutoksen myötä julkaistava verkossa. Nämä asiat koskevat geenitekniikan lautakunnan tapauksessa muuntogeenisten organismien käytön rajoittamista tai kieltämistä, oikaisuvaatimusta valvontaviranomaisen päätöksestä sekä toiminnanharjoittajan hakemaa vapautusta geenitekniikkalain mukaisista maksuista. Kahta ensin mainittua asiaryhmää koskevia päätöksiä tehdään äärimmäisen harvoin (harvemmin kuin kerran viidessä vuodessa), maksuvapautuspäätöksiäkin enintään pari vuodessa.

Geenitekniikan lautakunta katsoo siksi, etteivät kyseisten asiaryhmien asiat ole ehdotetun hallintolain 23 a §:n tarkoittamalla tavalla keskeisiä. Mainitun pykälän yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että ”yleistä käsittelyaikaa ei tarvitse määritellä sellaisissa asiaryhmissä, jotka eivät kuulu viranomaisen pääasialliseen tehtäväpiiriin tai jotka voivat muutoin tulla kysymykseen vain harvoin”. Geenitekniikan lautakunta pitääkin ehdotettua poikkeamismahdollisuutta käsittelyajan määrittelystä ehdottoman välttämättömänä.

Käytännössä esitysehdotus ei ole ongelmallinen geenitekniikan lautakunnan näkökulmasta. Geenitekniikan lautakunta kokoontuu noin kerran kuukaudessa. Lautakunta on tähän mennessä pystynyt suoriutumaan EU-direktiiveissä määrittelyistä lupahakemusten käsittelyajoista. Lautakunta pitää erityisen tärkeänä sitä, ettei laissa määritellä käsittelyaikoja, vaan kuten hallituksen esityksessä on esitetty, keskeisten asiaryhmien käsittelyaikojen määrittely jää kunkin viranomaisen oman määrittelyn varaan.

Matti Sarvas

Geenitekniikan lautakunnan puheenjohtaja

Kirsi Törmäkangas

Geenitekniikan lautakunnan pääsihteeri

